

Socialdepartementet
Socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi
Finansdepartementet
Civilminister Lena Micko

Kopia:
Finansdepartementet, Enh. för statlig förvaltning
petter.kockum@regeringskansliet.se

Angående vissa gränsrelaterade frågeställningar med anledning av den danska regeringens beslut i syfte att begränsa smittspridning av Covid-19

I Öresundsregionen pendlar 18 852¹ personer dagligen till ett arbete i det andra landet, varav ca 90% pendlar från Sverige till Danmark och ca 10% pendlar från Danmark till Sverige. Den danska regeringens beslut om stängda skolor, arbetsplatser och gränser får konsekvenser för både pendlare och myndigheter.

Situationen gör att vissa frågor aktualiseras, framförallt med hänsyn till de regler som råder på socialförsäkringsområdet men även smittskyddsfrågor och arbetsrättsliga frågor blir högst aktuella. Den gränsregionala informationstjänsten Øresunddirekt², där Länsstyrelsen Skåne är samordnande myndighet, är dagligen i dialog med pendlare, arbetsgivare, relevanta myndigheter och Nordiska ministerrådets gränshindersekreterariat med anledning av den uppkomna situationen.

Enligt förordning 883/04 ska den som arbetar och bor i ett annat land under vissa förutsättningar vara omfattad av bosättningslandets lagstiftning³. Det innebär att en person som bor i Sverige och samtidigt arbetar i både Sverige och Danmark i vissa fall skall omfattas av svensk lagstiftning. Den danska arbetsgivaren eller den anställda ska i dessa fall betala de högre svenska arbetsgivaravgifterna.⁴ Beslut rörande socialförsäkringstillhörighet sker i dialog mellan de berörda ländernas myndigheter, dvs Försäkringskassan och Udbetaling Danmark. Bilateralt har Danmark och Sverige en överenskommelse, Öresundsöverenskommelsen, där ansvariga myndigheter kan utfärda dispens från lagvalsbestämmelserna i de fall en person arbetar för samma arbetsgivare

¹ Källa: www.orestat.se Den senaste tillgängliga gränsregionala statistiken är från 2015

² <https://www.oresunddirekt.se/se/om-oeresunddirekt>

³ Artikel 13.1 i förordning 883/2004 reglerar den tillämpliga lagstiftningen vid arbete i två eller flera medlemsstater.

⁴ Gränshinder nr 14-016 <https://www.norden.org/sv/border-database/skillnader-i-nivaer-pa-landernas-arbetsgivaravgifter>

och högst 50% i bosättningslandet⁵. I förhållande till gällande lagstiftning och den uppkomna situationen där danska privata och offentliga arbetsgivare stänger sina kontor och uppmanar till hemarbete har Länsstyrelsen och Øresunddirekt identifierat ett antal situationer som kan skapa problem för gränspendlare.

Motstridiga besked rörande socialförsäkringstillhörighet

Potentiellt sett kan 18 500 pendlare bli ålagda att meddela och ansöka om ett beslut eller dispens eftersom deras arbetsmönster nu förändras. Enligt gällande lagstiftning ska den enskilde anmäla att hen arbetar i två länder men Udbetaling Danmark har meddelat till pendlare att lagstiftningen inte skall följas pga. rådande kris. Försäkringskassan har samtidigt meddelat att de tillämpar förordningen men att man följer händelseutvecklingen. Två motstridiga besked från de två nationella myndigheterna som ska samordna beslut rörande socialförsäkringstillhörighet.

Konsekvenser rörande a-kassetillhörighet

Reglerna om viket lands a-kassa man ska vara medlem i styrs av socialförsäkringen, man ska vara medlem i en a-kassa i det land man är socialförsäkrad. Till detta hör att det finns en rad utmaningar rörande glapp i medlemskap och ansökan om inträde i rätt a-kassa som kan bli problematiskt för pendlare och kan påverka deras rätt till inkomstbaserad ersättning.

Ersättningsförmåner

Andra utmaningar gäller de fall med pendlare som bor i Danmark och arbetar i Sverige samtidigt som alla skolor i Danmark är stängda. Enligt svenska regler kan man inte få ersättning för vab om förskolan eller skolan är stängd och barnet inte är sjukt eller sprider smitta. Motsvarande situation gäller för smittbärarpennning eller sjukpenning.

Andra frågor av arbetsrättslig karaktär

Andra problemställningar som uppstår är hur pendlare ska förhålla sig till ländernas olika reserestriktioner i förhållande till smittspridning, vilket lands regler gäller? Även problemställningar av arbetsrättslig karaktär kan uppkomma om situationen blir sådan att den enskilde anses arbetsvägra på grund av de restriktioner som bosättningslandet har infört. I ett längre perspektiv är frågan hur kommande varsel och uppsägningar kommer att påverka dem som pendlar och arbetslösheten i Skåne.

---

⁵ <https://www.oresunddirekt.se/se/jag-har-faatt-jobb-i-danmark/socialforsakring/socialforsakring-vid-arbete-i-baade-danmark-och-sverige>